

3.6.1 Grafické označení

U této samohlásky nemá grafické označení mnoho variant. Nejčastěji je to spojení *un*, dále pak *um* a *eun*.

A. Grafické označení *un* se vyslovuje [œ̃]:

un, lundi [lœ̃di], *chacun* [ʃakœ̃], *brun* [brœ̃] apod.

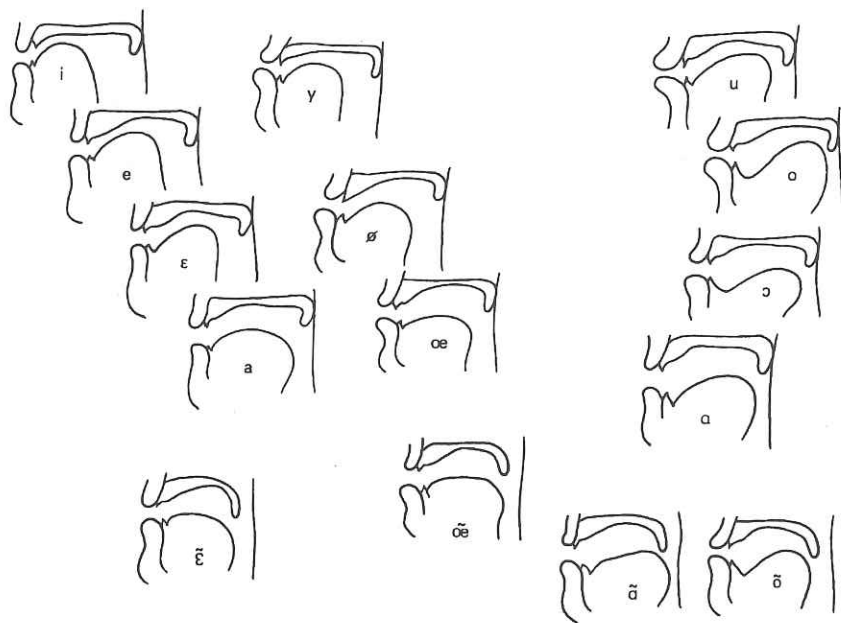
B. Grafické spojení *um* se vyslovuje jako [œ̃] v koncové slabice pouze ve slově *parfum* [parfœ̃], V ostatních výrazech se koncové *um* vyslovuje jako [ɔm]:

album [albɔm], *opium, rhum* apod. (viz výslovnost samohlásky [ɔ]).

V nekonečné slabice se vyslovuje *um* jako [œ̃] ve slovech: *humble* [œ̃bl], *Humbert* [œ̃be:r] aj.

C. Grafické označení *eun* se vyslovuje [œ̃] ve výrazu *à jeun* [azœ̃].

Schematický přehled francouzských ústních a nosových samohlásek

27. Schematické znázornění mluvidel při artikulaci francouzských samohlásek

Protiklady nosových samohlásek

Jak už jsme podotkli ve výkladu k jednotlivým nosovým samohláskám, nejčastější chybou českých mluvčích je nedodržování přesných zvukových kvalit a nedostatečná nazalizace nosových samohlásek. Tyto nepřesnosti při vyslovování francouzských nosovek mohou vést často k záměně významu (a to v rovině produkce i percepce).

V následujících příkladech chceme upozornit alespoň na nejdůležitější typy vzájemných protikladů nosových samohlásek a dále na protiklady nosových a ústních samohlásek v jednotlivých výrazech, případně na obtížnější hlásková spojení s nosovkami.

Protiklad nosových samohlásek

29

[ɛ̃]	[ã]
<i>cing</i> [sɛ̃(k)]	<i>cent</i> [sã]
<i>divin</i> [divɛ̃]	<i>divan</i> [divã]
<i>dessin</i> [desɛ̃]	<i>décent</i> [desã]
<i>enfant</i> [ãfã]	<i>enfant</i> [ãfã]
<i>instinct</i> [ɛ̃stã]	<i>instant</i> [ɛ̃stã]
<i>romain</i> [romɛ̃]	<i>roman</i> [romã]
<i>distinct</i> [distɛ̃]	<i>distant</i> [distã]
<i>infant</i> [ɛ̃fã]	<i>enfant</i> [ãfã]
<i>intérieur</i> [ɛ̃terjœ̃r]	<i>antérieur</i> [ãterjœ̃r]
<i>importer</i> [ɛ̃pɔrte]	<i>emporter</i> [ãpɔrte]
<i>pincer</i> [pɛ̃se]	<i>penser</i> [pãse]
<i>teinte</i> [tɛ̃t]	<i>tante</i> [tãt]
[ɔ̃]	[ã]
<i>blond</i> [blɔ̃]	<i>blanc</i> [blã]
<i>démon</i> [demɔ̃]	<i>dément</i> [demã]
<i>dont</i> [dɔ̃]	<i>dent</i> [dã]
<i>galon</i> [galɔ̃]	<i>galant</i> [galã]
<i>grande</i> [grãd]	<i>grande</i> [grãd]
<i>monte</i> [mɔ̃t]	<i>menthe</i> [mãt]
<i>montez</i> [mɔ̃te]	<i>mentez</i> [mãte]
<i>longue</i> [lɔ̃g]	<i>langue</i> [lãg]
<i>plomb</i> [plɔ̃]	<i>plan</i> [plã]
<i>ponte</i> [pɔ̃t]	<i>pente</i> [pãt]
<i>répondu</i> [repɔ̃dy]	<i>répandu</i> [repãdy]

sermon [sermō]
talon [talō]
violon [vjɔlō]

[œ]
un [œ]
à jeun [azœ]
humble [œbl]
défunt [defœ]
commun [komœ]
alun [alœ]

[ē]
bain [bē]
daim [dē]
faim [fē]
frein [frē]
lin [lē]
mainte [mēt]
rein [rē]
sain [sē]
tin [tē]
vin [vē]

[ā]
banc [bā]
dent [dā]
faon [fā]
franc [frā]
lent [lā]
menthe [māt]
rang [rā]
sang [sā]
tant [tā]
vent [vā]

serment [sermā]
talent [talā]
violant [vjɔlā]

[ā]
en [ā]
agent [aʒā]
amble [ābl]
défend [defā]
comment [kɔmā]
allant [alā]

[ō]
bon [bō]
don [dō]
font [fō]
front [frō]
l'on [lō]
monte [mōt]
rond [rō]
son [sō]
ton [tō]
vont [vō]

Protiklad nosových samohlásek ve větších celcích

[ē]
On peut l'atteindre
Cela fait cinq francs.
Par instinct.
Un petit écrin.
Soulier de satin.
Quel grand vin!
Un teint frais.
C'est un bon bain.

[ā]
Ne mentez pas.
Quelle langueur!
C'est dément.

[ā]
– *On peut l'attendre.*
– *Cela fait cent francs.*
– *Par instant.*
– *Un petit écran.*
– *Soulier de Satan.*
– *Quel grand vent!*
– *Un temps frais.*
– *C'est un bon banc.*

[ō]
– *Ne montez pas.*
– *Quelle longueur!*
– *C'est démon.*

Faire un serment. – *Faire un sermon.*
Elle a perdu son talent. – *Elle a perdu son talon.*

Protiklad nosových a ústních samohlásek

[ē]
clin [klē]
daim [dē]
fin [fē]
lin [lē]
main [mē]
mien [mjē]
pain [pē]
sien [sjē]
tien [tjē]
vain [vē]

[ā]
banc [bā]
grand [grā]
lent [lā]
paon [pā]
sans [sā]
vent [vā]
courtisan [kurtizā]
gitan [ʒitā]
musulman [myzylmā]
paysan [peizā]

[ō]
bon [bō]
ballon [balō]
baron [barō]
dont [dō]
font [fō]
long [lō]
mon [mō]
pont [pō]
son [sō]
vont [vō]

[e] – [e]
clé [kle]
des [de]
fée [fe]
lait [le]
mais [me]
mienne [mjen]
paix [pe]
sienne [sjen]
tienne [tjen]
vais [ve]

[a] – [a]
bas [ba]
gras [gra]
la [la]
pas [pa]
sa [sa]
va [va]
courtisane [kurtizan]
gitane [ʒitan]
musulmane [myzylman]
paysanne [peizan]

[o]
beau [bo]
ballot [balo]
Barrault [baro]
dos [do]
faut [fo]
l'eau [lo]
mot [mo]
peau [po]
sot [so]
veau [vo]